

Campylobacter és la principal causa de les toxiinfeccions alimentàries a Catalunya, Espanya i la Unió Europea (UE).

Campylobacter és, des de fa més d'una dècada, la principal causa de les toxiinfeccions alimentàries a la UE, molt per davant de les infeccions per *Salmonella*. És el bacteri causant de la campilobacteriosi, una gastroenteritis que provoca diarrea, febre, nàusees, vòmits, dolors abdominals i musculars i mal de cap. La majoria d'infeccions per *Campylobacter* solen ser lleus.

La principal via de transmissió de *Campylobacter* és la manipulació i consum de carn de pollastre, encara que és un bacteri present en la majoria d'animals de producció, així com en la fauna silvestre.

La calor i la cocció completa dels aliments elimina el bacteri, i per tant redueix el risc d'infecció de les persones.

Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural:
Europa inverteix en les zones rurals

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

Activitat finançada a través de l'Operació 01.02.01 de Transferència Tecnològica del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2022.

CAMPYLOBACTER I RESISTÈNCIES ANTIBIÒTIQUES

RESISTÈNCIA ALS ANTIBIÒTICS

UN PROBLEMA GLOBAL

Els antibiòtics són eines essencials pel tractament i control de les malalties produïdes per bacteris. L'abús i l'ús indegut d'antibiòtics en animals i persones contribueix de forma important a l'aparició de bacteris resistents als mateixos, compromentent l'eficàcia terapèutica d'aquests medicaments.

Cada any moren 33.000 persones a Europa degut a infeccions per bacteris multiresistents, i d'aquestes, 4.000 a Espanya.

La mitigació de la resistència als antimicrobians és crucial per a la protecció de la salut humana, animal, vegetal i ambiental, tant a escala local com global.

CAMPYLOBACTER RESISTENTS ALS ANTIBIÒTICS

ELEVADA PREVALENCIA EN AVICULTURA

Els animals poden transmetre algunes malalties a les persones, són les denominades zoonosis. La campilobacteriosi n'és un clar exemple. Les aus solen actuar com a portadores asimptomàtiques de *Campylobacter* i no són tractades amb antibiòtics per eliminar el bacteri. Però la majoria de *Campylobacter* aïllats d'aus d'engreix són resistents als antibiòtics. És l'efecte colateral negatiu de l'ús d'antibiòtics per tractar altres malalties en les aus.

Dins la categoria dels antimicrobians d'importància crítica per a medicina humana, hi ha els considerats de màxima prioritat. Les quinolones formen part d'aquest grup, i la majoria de soques de *Campylobacter* són resistents a aquesta família d'antibiòtics.

ÚS D'ANTIBIÒTICS EN AVICULTURA DE CARN

PROGRAMA REDUCE

El Pla de Reducció d'Antibiòtics (*Programa Reduce*) per a pollastres d'engreix, posat en marxa el 2018, dins el *Programa Nacional contra la resistència a los antibiòtics (PRAN)*, té per objectiu reduir l'ús d'antibiòtics en el sector avícola. La majoria d'empreses del sector s'hi han adherit. En 4 anys s'ha aconseguit reduir en més d'un 70% el consum global d'antibiòtics a nivell nacional.

QUÈ ES POT FER EN EL SECTOR AVÍCOLA?

Algunes alternatives a l'ús d'antibiòtics en avicultura de carn per prevenir malalties en les aus són la millora de la higiene; la millora de la bioseguretat tant a nivell de granja com de les naus; un bon ús de la vacunació; un bon maneig dels animals, evitant l'estrès; l'ús d'estratègies alimentàries que afavoreixin la resiliència davant infeccions.

Pel que fa a l'ús d'antibiòtics, cal aplicar els patrons internacionals de l'OMSA i la FAO per a un ús responsable. És a dir, vetllant perquè els antibiòtics administrats s'utilitzin únicament per al tractament de malalties bacterianes i sota supervisió veterinària.

Cal usar els antibiòtics de forma responsable i prudent, seguint el principi "tan poc com sigui possible, tant com sigui necessari".

ELS ANTIBIÒTICS I LA SANITAT ANIMAL

La salut animal és fonamental pel benestar animal i per obtenir aliments sans i segurs per al consum humà. Així mateix, la manca d'antibiòtics eficaços per al tractament de les infeccions en animals pot posar en risc l'obtenció d'aquests aliments.

Quan s'han administrat antibiòtics, el període de retirada garanteix l'absència de residus antibiòtics en els aliments d'origen animal. No obstant, no evita la presència de bacteris resistents que es poden generar com a conseqüència de l'administració d'aquests medicaments i que poden arribar al consumidor. Restringint l'ús d'antibiòtics en ramaderia, es redueix l'aparició de bacteris resistents en els animals destinats a la producció d'aliments. Per aquest motiu, l'OMSA recomana una reducció de l'ús en ramaderia de totes les classes d'antibiòtics d'importància en medicina humana.

